

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Quarta Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

Pro quarta Die.

M E D I T A T I O I .

DE PAUPERTATE SPIRITALI.

Scopus.

Amor paupertatis augendus.

Tessera.

Vota mea Domino reddam curam omni populo ejus. Ps. 115.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de thesauro abscondito in agro, quem, qui invenit homo, abscondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit omnia, quæ habet, & emit agrum illum Matth. 13. Considera, inquam, quis sit thesaurus iste, nimirum ipse DEVS, qui in agro Statutus Religiosi vel Ecclesiastici absconditus jacet, invenitur autem ab omnibus, qui talem Statutum non modo amplectuntur, sed etiam veri Religiosi aut Sacerdotis officium implere pro viribus conantur.

Considera II. Quam pretiosus sit iste thesaurus, sive antiquitatem species, quæ est æternitas; sive magnitudinem, quæ est infinita & inexhaustibilis; sive tandem varietatem confundet, quæ est omnium bonorum perfecta congregatio, atque ipse DEVS Moysi Exod. 33. indicavit, dum dixit: ego offendum omne bonum tibi. Et expertus est S. Franciscus illud affectu ingeminaus: DEVS meus & omnis.

Considera III. Quantum desiderium quivis merito contipere debeat thesauri hujus inveniendi, quamque adeò feli-
citer te judicare debeas, quod aditus tibi à DEO apertus sit.

Punctum II.

Considera I. Quid requiratur ad thesaurum istum obti-
nendum, nimirum, ut vendas vel opere, vel affectu saltem
universa, quæ habes, & emas agrum talem, & cum eo eriam
ipsius DEI tui fruitionem, non in altera duntaxat, sed hac
vita quantum mortali homini fas est, obtainendam.

Considera II. Quid sit vendre universa, scilicet per Pa-
upertatem exerce omnem affectum erga Parentes, Consan-
guineos,

guineos, divitias, & se ipsum, ita ut non aliter ullam etiam
amemus aut adhibeamus, quam ordinata erga DEVM & nos
ipsoſ charitas requirit, atque adeo quantum discrecio pos-
tur, vilissima quæque in cibo, potu, vestitu, habitatione, plati-
ciis, aliisque similibus rebus & optemus, & eligamus.

Considera III. Quam longe tu hactenus à tali paupertate
abfueris, & quomodo deinceps saltem exercere eandem va-
lis. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quod medium præcipue conduceat ad ob-
statam Spiritus paupertatem obtinendam, nimirum si frequen-
ter ea, quæ relinquis, cum theſauro, quem emere statim
comparas, certoque tibi persuadeas, omnia ea, quæ relin-
qui, infinites præstantius te in hoc theſauro invenire, a qua
de quo merito usurpare possis illud Sap. c. 7. Generant
omnia bona pariter cum illo, & innumerabilis honestas
manus illius, & latatus sum in omnibus &c.

Considera II. Si Elcana 1. Reg. 1. uxori suæ ob sterili-
tatem fleti dicere ausus est: Anna, cur fles, & quare non
medis, & quam ob rem affligitur cor tuum? nunquid non
melior tibi sum, quam decem filij? Quanto magis etiam
Deum repræsentare, & ob hujus vel illius rei creaturæ
etionem tristanti dicentem quasi audire debeas: nunquid
ego melior tibi sum, quam ista aut illa creatura? nunquid
ego sum fons ipse solidarum voluptatum & deliciarum? et
ergo derelinquis fontem vivum, & fodis tibi cisteras dil-
atas, quæ continere non valent aquas.

Considera III. Quam efficax sit hoc medium, quæcumque
ad eo sollicitè & efficaciter tu illud adhibere debeas & vide
Colloquium ad Christum, illud S. Davidis Pl. 72. affectu
& efficaciter pronuntiando: Quid mihi est in celo, &
quid volui super terram, Deus cordis mei, & pars mea deus
in aeternum. Vide Spinolam p. 2. Med. 90. pu. 1. f. 224.

Legatur ex lib. 2. de imit. c. 11. & illa maximè verba pro-
bè considerentur: tunc verè pauper, & nudus spiritu esse po-
terit, & cum Prophetæ dicere: Quia unicus & pauper sum
ego: nemo tamen isto dicitur, nemo potentior, nemo libe-
rior: qui se & omnia relinquere scit, & ad infimum lepo-
nere.

Pro quarta Die.

MEDITATIO II.

DE CASTITATE.

Scopus.

Amor ejusdem Virtutis augendus.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de filia cuiusdam Mendici, quæ in fusiūs describit Joan. Nierenbergius l. 1. de adorat. in Spiritu. c. 6. à Rege sapientissimo, potentissimo, & pulcherrimo in Sponsam electa est, & in Prætorium magnificum introducta, quod Rex mirificè adornavit undique sculpens sui imaginem, ut conciliaret sui amorem; sed & familiam & servos innumeros disposuit, quia ipsemet ei varijs in obsequijs ministravit, delicias suas esse cum illa reputans. Insuper instituit hæredem Regni sui, promissis donis multò majoribus, si fidem servaret. Considera, inquam, quis animus tali Virgini esse deberet; an non æquissimum foret, ut omnem conatum adhiberet in tali Rege amando, summāque illi fidelitatem exhiberet?

Considera II. Si talis mulier sollicitaret ad adulterium, contempto Rege, mancipia stabulo inservientia, & hæc ipsa tenentia, fidemque Regi servare cupientia cogeret ad adulterium, atque ut tantò liberiùs his amoribus vacare posset, ipsum Sponsum hostibus suis occidendum offerret, qualem finalitatem ab ea commissam, & quam gravi infamia pœnâque dignam judicares?

Considera III. An non hoc ipsum faciat quævis anima per votum castitatis DEO desparsata, si spretis Sponsi sui cælestis amoribus ad carnales voluptates se convertat, eisque sive cogitat, sive verbo, sive opere ipso prosequatur? Vide ergo, an non & tu similem stultitiam admiseris, & quomodo vel deinceps errorem hunc corrigerem velis, delibera. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Si dicta Sponsa post turpe adeò facinus non modò

modò à Sponso suo non puniretur, sed ultero ab eodem conciliacionem invitaretur cum plenissima venia concessione, imò & novorum donorum & favorum promissione, quæ topere hoc beneficium æstimare, & quanto amore deo Sponsum suum accendi deberet, novumque adeò propositum concipere, suam cum fidelitate eidem Sponso suo adhuc.

Considera II. An non tibi idem beneficium tanto pœnitentiis sit exhibitum, quanto nobilior est Sponsus, quem offendisti, & quanto ignobilior eras, qui offendisti, & quando denique frequentius hæc ipsa gratia post iteratum lapsum collata est.

Considera III. Quam æquum proinde sit, ut singulari deinceps castitati studeas, & totum tuum amorem ad huic Sponso consecres, ut vel nunc tandem jure usurparis illud Cantic. 2. *Dilectus meus mihi, Et ego illi. Colloquium ad B. V. eam in testem fidei de novo datæ eligenda*

Punctum III.

Considera I. Quo medio eadem Sponsa ut debuisset à tam gravi & probroso scelere contineret, videlicet consuens frequenter in Sponsum suum convertendo, ejusque christitudinem & amabilitatem cum turpitudine fabularum, quos deperibat, conferendo, an non enim rite cum Bernardo exclaimasset: *IESV8 sole serensor, Et balsam præciosior, omni dulcore dulcior, Et cunctis amabilior!* an non cum Sponsa dixisset, *dilectus meus candidus Et rubricinus electus ex milibus?*

Considera II. Quantopere hoc medio Sponsum tui obvincire potuisset; si enim Sponsus in occulto vidiisset à vero pœnitienciam Sponsam suam ad adulterium sollicitari, eam recte constanter spurious suos hos amores reiucere, ac sponsi sui pœnitentiam, debitamque illi fidelitatem obijere, an non possumus illum hoc facto recreandum, atque in Sponsa ut amorem rapiendum fuisse? Atqui non minorem Carem Sponso suo recreationem faciet illa anima, qua sensus ad adulterium spirituale incitantes constanter reiunctantur ergo vel hoc solum motivum sufficiat, ad sensuum accettam custodiam adhibendam, omnemque carnalem voluntatem amore Sponsi sui fortiter ac generose repudiandam.

Confidera III. Quomodo tu hactenus hoc medium adhuc
ueris, aut adhibere deinceps velis. Colloquium ad Chri-
stum, novam ei fidelitatem promittendo &c.

Legatur ex l. 2. de imit. c. 7. & illa præcipue verba bene
perpendantur: oportet dilectum pro dilecto relinquere, quia
JESUS vult solus super omnia amari, dilectio creaturæ fal-
si, & instabilis, dilectio JESU fidelis & perseverabilis.

Pro Quarta Die.

M E D I T A T I O III.

DE REGVLARVM ET CONSTITVTIONVM
ECCLESIASTICARVM ACCVRATA
OBSERVATIONE.

Scopus.

Studium dictæ observationis augendum.

Punctum I.

Confidera I. Parabolam de fideli dispensatore, quam S.
Iacob c. 12. sic describit: *Quis putat, est fidelis dispensator,
prudens, quem constituit Dominus supra familiam suam,
ut dicit illis in tempore tritici mensuram? Beatus ille servus,
cum generit Dominus, invenerit ita facientem. Verè
dico vobis, quoniam super omnia, que possidet, constituet il-
lam. Quid si dixerit servus ille in corde suo: Moram facit
Dominus meus Genire: Et caperit percutere servos, Et an-
tidau, Et edere, Et bibere, Et inebriari: Veniet Dominus ser-
vulus in die, quā non sperat, Et horā, quā nescit, Et divi-
det eum, partemque ejus cum fidelibus ponet. Ille autem
servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, Et non prepa-
ravit, Et fecit secundum voluntatem ejus, capulabat mul-
tum: qui autem non cognovit, Et facit digna plagiis, capula-
bit paucis.* Considera, inquam, quām convenienter per
unum dispensatorem intelligatur is, qui super familiam suarū
potentiarum constitutus triticum voluntatis divinæ in tem-
pore illis distribuit, id est, omni tempore potentias suas in
executione voluntatis divinæ occupat.

Considera II. Cū voluntatem DEI certissimè manife-
stent Regula Ordinis tui vel Ecclesiæ, quantam de illis æsti-
munt.

Infruct. VIII.

D d

matio

mationem concipere, & quanto studio in exactam illam observationem incumbere debeas.

Confid. III. Quomodo haec tenus in hac parte te gessisti non & tu secutus fueris Exemplum servi illius, de quo idem S. Lucas c. 12. loquitur, dixerisque cum eo: *moram factum Dominus meus venire: atque adeo liberè regulas vel constitutions tuas, & voluntatem DEI transgressus sis, diffundit studium perfectionis in posteriores annos. Colloquium SS. Patronos.*

Punctum II.

Considera I. Quæ causa fuerit, cur haec tenus minus item Dispensatorem te in regularum & constitutionem clericarum observarione ostenderis, an non fortassis quam nimis de regulis talibus estimationem conceperis, an non easdem negligenter legeris, aut meditatus sis ad per respectum humanum impediri te permiseris ab observatione? an non sinistro quodam iudicio corrupto dicaveris, earum exercitium parum prodesse ad penitentiam, neque etiam, si omittatur, multum eidem obesse possit, an non rem arduam nimis putaveris, curam tuam ad marum etiam legum observationem tam constanter convertere.

Considera II. Quibus medijs occurrere velis his difficultibus, nimirum 1. frequenti meditatione dictarum regularum. 2. Firmâ persuasione nihil perinde conderre alio nem, quem in ingressu Religionis vel suscepisti Sacerdotem; item nullo exercitio magis te placere DEO, ac superioribus posse, quam si in regulis observandis fidelemente habueris; tum enim meritò spes magna de te concipiatur, etiam in majoribus negotijs & officijs fidelem te facient, majori fidelis est. 3. Generoso contemptu respectuum hominorum ad exemplum S. Pauli ad Gal. c. 1, si adhuc hunc placerem, Christi servus non essem.

Considera III. Quam efficacia sint hæc media, quæ adeo singulari studio illa deinceps adhibere & debet, & illis. *Colloquium ad B. V.*

Punctum III.

Considera I. Quale præmium Dominus in dicta Parabolam collatur fideli Dispensatori, nimurum super omnia, quæ possidet, constituet eum.

Considera II. Quām præclarum hoc sit præmium, diuinumque propter quod omni diligentia in Regularum observationem deinceps incumbas, quid enim est super omnia constituere, nisi in altera vita omnis boni possessorem efficiere, & in hac vita in procuranda sui nominis gloria, & hominum salutem præ alijs adhibere, copiosaque cum in finem auxilia conferre velle, ut adeo de tali Religioso vel Sacerdote vel maximè verificetur illud S. Davidis Ps. 1. Beatus vir, qui in lege Domini meditatur die & nocte, & erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod radicem suum dabit in tempore suo, & folium ejus non defuerit; & omnia, quæcunque faciet, prosperabuntur.

Considera III. Quām æquum sit, ut tu, qui specialiter ad divinam gloriam, tuāmque & proximi salutem procurandum vocatus es, à tali promissione præ alijs etiam movearis ad Regularum observandarum studium, ut per hoc medium tanto aptius sis instrumentum ad dictos fines procurandos.

Colloquium ad Christum.

Legatur ex lib. 3. de imit. Christi c. 3. & illa præcipue verba bene perpendantur. Audi, fili, verba mea, verba suavissima, omnem Philosophorum & Sapientum hujus mundi scientiam excedentia. Verba mea spiritus & vita sunt, nec humana sensu pesauda. Scribe verba mea in corde tuo, & peracta diligenter.

Pro quarta Die.

MEDITATIO IV.

DE OBEDIENTIA.

Scopus.

Studium dictæ virtutis augendum.

Punctum I.

Confid. I. Parabolam de duobus filijs, quā S. Matth. c. 21. sequentibus verbis narrat: *Habebat homo quidem duos filios,*

Dd 2

5

E accedens ad primum, dixit : Fili, vade hodie, operari
Vinea mea. Ille autem respondens, ait : Nolo, poteasum
penitentia motus abiit. Accedens autem ad alterum, dicitur
similiter. At ille respondens ait : Eo, Domine, *E*ntra in m
Considera, inquam, quem Scopum Christus in hac v
fibi praefixerit, scilicet, ut ostenderet obedientia praefixa
atque efficaciam, utpote ex qua potissimum sanctis, me
ta, & dignitas totius hominis sit estimanda; hinc citim
rabolæ statim subjunxit : *Amen dico vobis, quia publican
meretrices precedent vos Regnum DEI.*

Considera II. Quam multis exemplis haec doctrina
nus sit probata, ex multis duo sufficient; Alterum Dei
qui quinque annorum obedientia magni Antonij g
comparavit; alterum ipius Christi, qui, quia usque ad ta
tem crucis obediens factus est, accepit nomen sepe
nomen.

Considera III. Cum tu eā potissimum de causa Reg
num ingressus sis, vel Sacerdotium assumptus, ut ap
petitionem, verāmque sanctitatem facilis citiusque per
res, quanto studio deinceps in hanc virtutem incun
beas, & velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. In quo consistat vera & perfecta obedie
scilicet in hoc, ut non modo exequaris, quod Superior
cipere, aut etiam optare duntaxat cognoveris, verū
optimum judices, idēque cum magna promptitudine
luntatis suscipias; ita enim Christum Magistrum em
suo docuisse, S. Matth. c. 11. testatur, qui illud habuit propter L
assiduè usurpavit: *Ita Pater, quoniam sic placuit ante te.*

Considera II. Si Filij hujus saeculi hanc ipsam obedi
tiam tam perfectè exhibit propter levissimam man
aut aliud humanum motivum, quanto perfectius, pro
que tu obedientiam exercere debeas, ex qua summa
gloriam, tibi summam felicitatem in hac & altera vita
xiimo vero tuo sumimum auxilium, solatiūmque otium

Considera III. Quomodo hactenus partes has obedie
impleveris, aut certe implete deinceps velis. Collo

B. V. statuendo illud deinceps assiduo cum ipsa non tam
terris, sed
Gne
ut mihi secundum verbum tuum.

Punctum III.

Considera I. Quo potissimum medio uti debeas ad infun-
dendas, ne
incitare
publican
ostentatio
rum Do-
tonij glos-
a que ad
n super
ausa Regis
a que per
ncumbens
Confidem
ta obedi-
superioris
sam col-
m meos
us, propon-
amman
altera vix
ue oris
as obedi-
Colloq
Considera II. Quam efficax & suave sit hoc medium; si
tim Filii hujus saeculi tam libenter audiunt voces poten-
tia, sapientum, & amantium, an non & tu cum gaudio exce-
sus essem vocem Superiorum tuorum, si crederes, eam esse
vocem ipsius DEI potentissimi, sapientissimi, & summè ama-
bilis; an non exclamares cum Apostolis Joan. 6. Domine, ad
num ibimus, Verba Vita eterna habes? aut cum Sponsa
Cantic. 1. Sonet Vox tua in auribus meis; Vox enim tua dul-
cis facies tua decora?

Considera III. Quomodo tu hoc medium haetenus adhi-
beris, aut certè adhibere deinceps velis. Colloquium ad
Christum cum congruis affectibus, maximè illo, quē S. David
in 18. expressit, dum dixit: Paratum cor meum DEVS, pa-
, verum
apiculae
rum em-
ponderentur; quid magnum, si tu, qui pulvis es & nihil,
ad hanc propter DEVVM te homini subdis, quando ego Omnipotens
placitus, qui cuncta creavi ex nihilo, me homini propter
humiliter subjeci?

Pro Quinta Die,

MEDITATIO I.

DE ORATIONE.

Scopus.

Orationis desiderium studiumque augendum.

Dd 3

Tesse-